

[contributors.ro](https://www.contributors.ro)

Vreau să dezleg două enigme

Gabriel Liiceanu

6-8 minutes

Scrisoare deschisă către concetățenii mei

Dragi prieteni,

Ați observat, cred, cu toții că trăim vremuri grele în care fiecare își caută calea lui de supraviețuire. Eu aș dori să v-o împărtășesc pe a mea.

M-am hotărât să plec cu cel mai recent prieten, ornitologul Sandu (Alexandru) Stermin (autor al best-seller-ului *Călătorie în jurul omului*), în junglă și să cer, odată ajuns acolo, cetățenia într-un trib amazonian. Știu și în care: în tribul Zo'e, cel din care face parte tânărul indigen de 24 de ani – îl cheamă Tawi – care, de cum s-a dat drumul la campania de vaccinare în Brazilia, la 1 ianuarie 2021, și-a cărat în spate prin junglă, vreme de șase ore, tatăl orb, ca să-i facă prima doză anti-Covid. (Tawi și-a făcut între timp și „boosterul”, cum se zice mai nou în limba română îmbogățită.) Dacă voi primi cetățenia zo'eză, voi fi al 326-lea membru al tribului!

Acolo, „în codru des”, voi scrie în liniște, după ce voi fi vânat câteva ore pe zi, cartea cu care aș dori să-mi închei piruetele de „gânditor” ale vieții mele. Și tot acolo, în liniștea codrului amazonian, poate voi reuși să dezleg, având distanța optimă atât pentru focalizarea minții, cât și pentru potolirea tulburărilor sufletești, două enigme care îmi par mai greu de dezlegat decât faimoasa triadă interogativă care a frământat întreaga omenire începând de pe la anul 60.000 și cu care, la rândul meu, mă ocup, nu fără un oarecare succes, de la o vreme încoace: „De unde venim? Cine suntem? Încotro mergem?”. Vă sună familiar? Ei bine, vorbesc serios. Promit să dau răspunsul spre sfârșitul anului.

Însă prima enigmă care nu-mi dă pace acum este: cum se poate ca tânărul indigen amazonian de care am pomenit să fie mai inteligent decât Andrei Vieru al nostru – matematician, specialist în logică modală, eseist, politolog, solist de concert, autor al unei cărți strălucite publicate recent de editura Humanitas (*Elogiul frontierelor*)? Căci Andrei, bătând toate recordurile în folosirea sofismului ca mod de gândire, a devenit pe facebook, comparând anti-vacciniștii cu purtătorii stelei galbene și campaniile de vaccinare cu Holocaustul, cel mai înverșunat fan al anti-vacciniștilor din România. Cum se face că – așa cum a observat recent cineva din editură, la fel de stupefiat ca și mine – Novak Djokovic zis Nole, cel genial în teren, dar, așa cum s-a dovedit în Australia, bătă în afara terenului, e ceva ce poate fi înțeles (nimeni nu așteaptă silogisme corecte de la campioni!), în timp ce la Vieru al nostru cazul e mai grav, că „terenul lui e gândirea, nu zgura, nici iarba”? Asta e prima enigmă pe care sper s-o pot dezlega, cu

mintea limpezită, la 10.000 de km departe de casă.

A doua enigmă îl privește pe „talentatul domn Ponta”. De ce oare simte nevoia să iasă în piață tocmai acum, perorând aprig despre musca de pe căciulă? De ce tocmai pe tema plagiatului, salutându-l participativ pe al doilea (pardon, cu Tudose, al treilea) prim-ministru plagiator de la noi? (Îi mulțumesc Emiliei Șercan că ne-a semnalat creșterea cu încă un membru a „Școlii de prim-miniștri-plagiatori”, căreia Ponta i-a pus bazele.) Dar de ce o fi simțit nevoia primul nostru prim-ministru plagiator să mă pună pe mine în șir cu oamenii politici care s-au răfuit *politic* cu plagiatul lui? („Aștept să iasă din nou domnii Băsescu, Iohannis, Funeriu, Liiceanu & Co să îmi ceară demisia.”) Nu găsesc neam răspunsul la această întrebare!

Toate revoltele mele în acești treizeci și ceva de ani, inclusiv textul din *Contributors* de-acum opt ani ([Fie-vă milă de noi, domnule Ponta!](#)) – cu 330.000 de vizualizări și aproape 500 de comentarii (articol care l-a „nemurit” în eternitatea istoriei românești) – au fost *pro bono*, dragă domnule prim-ministru plagiator care nu-nțelegi că orice cetățean normal nu vrea să aibă un prim-ministru hoț, că sare guvernul în aer și țara și încrederea noastră în țară și-n „mândri că suntem români” și că ne-ntoarcem la vorbele lui Eminescu „mi-e rușine că sunt român” și că „un astfel de român nu voiu să fiu”.

„leșirile” mele nu s-au făcut, cum ziceți, „în bătălia politică”. Au fost răbufnirile cuiva care se sufocă (pe cont propriu) de indignare, de disperare și de „încotro mergem?” și care a ajuns să trăiască aceste emoții exponențial ca „stare a națiunii”. Zău, ce e așa greu de înțeles că atunci când vrei să stingi focul chemi un pompier, nu un piroman? Nu pui un hoț să-ți administreze o țară sau, exprimat în idiomul pontic, nu poți cere ca hoțul, cum ați fost și dumneavoastră, „să-și vadă de problemele din energie, sănătate, educație, finanțe ș.a.m.d. – și

sper să aibă rezultate concrete și mai bune cât mai rapid, că suntem cu «apa peste cap» – cum ziceți în limbajul dumneavoastră jumate de lemn și jumate sprintăro-șmecheresc.

Oricum, de îndată ce ajung în februarie în junglă cu Sandu Stermin, am să mă grăbesc să-l întâlnesc pe tânărul Tawi să aflu ce părere are și el. Îmi spun că dacă el a înțeles, spre deosebire de Andrei Vieru, de ce trebuie să te vaccinezi dacă vrei să te aperi de Sars-Cov2, o să-nțeleagă, spre deosebire de Victor Ponta, și de ce nu trebuie în ruptul capului să dai energia și finanțele tribului pe mâna unuia prins că a furat amuleta celui mai bun vânător.

Promit să mă întorc cândva cu cele două enigme dezlegate. Și să dau editurii și ultima mea carte „gătată”, cum ar spune Stermin al nost. Cred că volumul se va numi așa: *Brutarul cosmic. Ce ne facem cu specia umană?* Dar până una-alta, ce ne facem cu specia din ograda noastră?

PS Și ce ne facem și cu Camera de Comerț și Industrie care, prin vocea dlui Mihai Daraban, a sărit astăzi să-l apere, în limba franceză! (*Je suis Ciucă!*) – pe care, judecând după interviul acordat site-ului HotNews, pare să o vorbească mai bine decât româna – pe noul nostru prim-ministru plagiator, spunând că furtul de titlu de doctor în cazul Ciucă s-a pierdut hăt!, în negura vremilor, prin 2003, când dl Ciucă era copil. Și într-adevăr, cine, copil fiind, n-a plagiat o teză de doctorat?